

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Zajęcia techniczne

Krzysztof Jerzy

KRYTERIÓW OCENY I METOD SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych każdego ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej, i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Zgodnie z rozporządzeniem nauczyciel musi pamiętać, że przy ustalaniu oceny z techniki należy brać w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonanie pracy.

Z powyższego zapisu wynika, że ocena z jednej strony powinna uwzględniać wysiłek włożony w opanowanie określonych treści i umiejętności, stopień zaangażowania się w proces zdobywania wiedzy, z drugiej zaś strony dawać rzetelne informacje o stopniu opanowania materiału przez ucznia.

Należy pamiętać, że ocena jest informacją zwrotną nie tylko dla nauczyciela, ale przede wszystkim dla ucznia i jego rodzica. Dlatego też zasady oceniania i kryteria ocen powinny być przedstawione w sposób jasny, czytelny i jednoznaczny, a tym samym przyczyniać się do odczucia dziecka, że ocena jest obiektywna i sprawiedliwa.

Szczegółowe zasady oceniania wewnątrzszkolnego określa Statut szkoły, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia. Przyjęte przez Radę Pedagogiczną zasady obowiązują wszystkich nauczycieli danej szkoły. Ze względu jednak na specyfikę przedmiotu, uszczegółowienie pewnych zasad oraz szczegółowe kryteria ocen opracowywane są na przedmiotowym systemie oceniania.

Nauczyciel też (w oparciu o zasady Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania) ustala własne reguły oceniania obowiązujące na jego przedmiocie oraz kryteria ocen, z którymi zapoznaje uczniów na początku roku szkolnego. Spisane reguły i kryteria tworzą Przedmiotowy System Oceniania.

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć,
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Formy aktywności podlegające ocenie na zajęciach technicznych:

- aktywność,
- prace wykonywane na lekcji, ćwiczenia,
- prace wytwórcze,
- odpowiedzi ustne,
- prace pisemne, testy,
- prace domowe,
- przygotowanie do zajęć,
- zeszyt ucznia,
- prace dodatkowe (dla chętnych),
- praca w grupach,

Ważniejsze kryteria oceny z techniki¹.

Przedmiot oceny	Kryteria oceny
wiadomości	zakres wiadomości jakość (stopień rozumienia) samodzielność w odtwarzaniu i stosowaniu wiadomości (operatywność)
umiejętności	poprawność danego działania

¹ H. Pochanke, *Dydaktyka techniki*. Warszawa 1985, s. 248.

	biegłość w jego wykonaniu samodzielność w stosowaniu danej umiejętności
postawy wobec pracy i techniki	gospodarność dyscyplina pracy współpraca i współodpowiedzialność
wytwory działalności praktycznej (wykonane w pracowni)	funkcjonalność zgodność z projektem estetyka wykonania oryginalność rozwiązania (jeśli wytwór projektuje uczeń)
zeszyt przedmiotowy, dokumentacja techniczna	kompletność i poprawność, estetyka

Najtrudniejsze jest określenie norm wymagań co do poszczególnych stopni szkolnych. Normy takie to wykazy osiągnięć w zakresie przedmiotu oceny wyrażone w języku czynności, jakie uczeń powinien wykonać, aby uzyskać dany stopień. Prezentowane poniżej wymagania sformułowane są w stopniu ogólnym – szczegółowe wymagania opracowane są w planie wynikowym do programu i podręcznika i stanowią załącznik do obudowy metodycznej.

Przyjęte normy procentowe na poszczególne stopnie szkolne są tylko propozycją autora – w rzeczywistości muszą być one zgodne z kryteriami procentowymi przyjętymi w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania danej szkoły.

Ogólne wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Opanowanie wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w %	Wskaźniki
celująca	100%	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania • biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, używając właściwej dla techniki terminologii, oraz proponuje rozwiązania nietypowe • wykazuje się inwencją twórczą • osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikuje się do finału na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia • umiejętnie podchodzi do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych, cechuje się oryginalnością rozwiązań • samodzielnie poszukuje wiedzy, korzysta z wielu źródeł, śledzi najnowsze osiągnięcia nauki i techniki • twórczo rozwija zainteresowania • wpływa na aktywność innych uczniów • zgłasza cenne uwagi • pomaga koleżankom i kolegom • pracuje systematycznie
bardzo dobra	91% – 100%	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania • sprawnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności w praktyce • jest samodzielny w rozwiązywaniu problemów teoretycznych • potrafi wyciągać wnioski i dokonywać całościowej analizy poruszanego

		<p>zagadnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje prawidłową terminologię w zakresie nazewnictwa materiałów, procesów, zjawisk, narzędzi i urządzeń technicznych • sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami • poprawnie rozpoznaje materiały i określa ich cechy • właściwie organizuje stanowisko pracy • bierze czynny udział w lekcji, wyróżnia się zaangażowaniem i aktywnością, jest zawsze do zajęć przygotowany • prowadzi estetycznie, dokładnie i czytelnie dokumentację techniczną • racjonalnie gospodaruje materiałami i czasem • zna i stosuje zasady bhp • bierze udział w konkursach przedmiotowych
dobra	70% – 90%	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie w pełni opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania • poprawnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne • wykazuje dużą samodzielność w korzystaniu z różnych źródeł wiedzy • na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela • prawidłowo i bezpiecznie posługuje się narzędziami, przyborami i sprzętem technicznym • poprawnie rozpoznaje materiały i określa ich cechy • dokładnie i zgodnie z dokumentacją wykonuje wszystkie prace i zadania wytwórcze • poprawnie prowadzi dokumentację • czynnie uczestniczy w zajęciach i najczęściej jest do nich przygotowany • sporadycznie prezentuje swe zainteresowania techniczne • stara się oszczędnie gospodarować materiałami i czasem • niekiedy korzysta z różnych źródeł informacji • zna i stosuje zasady bhp
dostatec zna	50% – 69%	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie w pełni opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania • rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności • zadania problemowe wykonuje przy pomocy nauczyciela • zna nazwy podstawowych narzędzi, przyborów i sprzętu technicznego, poprawnie nimi się posługuje • poprawnie rozpoznaje materiały, nie dla wszystkich określa cechy • potrafi bezpiecznie i zgodnie z planem wykonywać prace wytwórcze • potrafi stosować zdobyte wiadomości do rozwiązywania typowych zadań z pomocą nauczyciela • potrafi wykonać dokumentację techniczną z nielicznymi błędami • przykłada niewielką wagę do oszczędnego gospodarowania materiałami i czasem • rzadko korzysta z różnych źródeł informacji • zna i stosuje zasady bhp

dopuszczająca	30% – 49%	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada duże braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności • ma problemy z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i umiejętności w praktyce • ma trudności z organizacją własnej pracy • wykonuje prace wytwórcze z licznymi odstępstwami od projektu, niedokładnie i nieestetycznie • rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności • potrafi bezpiecznie posługiwać się narzędziami, przyborami i sprzętem technicznym • prowadzi dokumentację niestarannie i niesystematycznie • często jest nieprzygotowany do lekcji • mało uwagi poświęca oszczędnemu gospodarowaniu materiałami i czasem • pracuje zgodnie z przepisami bhp, choć czasem je lekceważy
---------------	-----------	--

Propozycje metod oceny osiągnięć

Pomiaru stopnia założonych osiągnięć można dokonać poprzez:

- testy wyboru,
- kartkówki i sprawdziany,
- odpowiedzi ustne,
- zadania praktyczne (jazda po torze rowerowym, udzielanie pierwszej pomocy itp.),
- prace wytwórcze (makieta drogi lub skrzyżowania, modele znaków drogowych, modele z metali i drewna, gry dydaktyczne, układy elektryczne, prace papieroplastyczne itp.),
- prace domowe,
- praca na lekcji (karty pracy),
- udział w konkursach,
- obserwacja.